

Bireysel Silahlanmaya İlişkin Türkiye'deki Veriler

- Bugün Türkiye'de **yılda 3000 kişi ateşli silahlarla ölüyor, 700'ü ise yaralanıyor.**
- **Cinayetlerin %60'ında ateşli silah** kullanılıyor.
- Her **10 kişiden 1'inde, her 3 evden 1'inde** ateşli silah var.
- **Silaha kolay ulaşılabilir olması cinayet, intihar gibi olayların her an meydana gelmesinin en önemli nedeni.** Evde silah bulunması ev halkından birinin cinayet, intihar, kaza gibi nedenlerle ölmesi riskini %41 artırıyor.
- Cinayet büro amirliğinin olay format dosyaları tarandığında, neden suç işlendiği sorgulandığında, **tartışma, kıskançlık, namus gibi önceden tasarlanmamış olaylarda silah kullanımı %90, illiyet bağı ise %80...**
- **Trafikteki aktif 13 milyon sürücünün % 8'i ciddi düzeyde agresif sürücü.**
- Bunların içinde silahlı agresif sürücü oranı ciddi oranda yüksek... **Ateşli silahların %80'i her an (belde, el altında, torpidoda, yastık altında ve çekmecede) kullanılabilir durumda.**
- Silahla **işlenen her 10 cinayetten 1'i trafikte gerçekleşiyor.** Araçlarda ateşli silahların bulunması, meydana gelen öfke patlamaları sonrasında ölüm ve yaralamalarla sonuçlanan suçları artırıyor.

Silahlanan insanlar kendilerini daha iyi mi koruyorlar? Silah gerçekten güvenliği sağlar mı?

"Silah bir gereksinimdir" düşüncesinin temeli özetle şu 3 faktöre dayanır:

1. Kolluk güçlerine güvensizlik... ("Güvenlik güçleri bizim can ve mal güvenliğimizi koruyamıyorlar. Kendi güvenliğimizi sağlamak için silah bir gereksinimdir" gerekçesi)
2. Kendilerine ve çevreye güvensizlik...
3. Toplumda itibar edinme, "yetişkin" olarak önemsenme...

Silahlanan insanlar kendilerini daha iyi koruyamadıkları yaşanan olaylarla sabittir. Uzmanlar, silahın güvenliği sağlamadığını, aksine daha fazla tehlikeyi davet ettiğini vurguluyor. Çünkü:

1. Kişi "güvensiz" olarak tanımladığı durumu "kendine" göre subjektif olarak değerlendirir. Dolayısıyla aslında tehdit olmayan bir durumu ciddi tehlike olarak algılar ve taşıdığı silahla "güvenliğini" sağlamak için harekete geçer. Aslında güvensiz olmayan bir durumda, ateşli silahla ölüm ve yaralanmaya sebebiyet vermiş olur.
2. Bir kişinin üzerinde taşıdığı silah aynı zamanda tahrik unsurudur. Çatışma durumunda ya da tahrik edici bu etkiye tepki olarak, diğer insanda da silah varsa patlar.
3. Güvenlik nedeniyle evde bulundurulmuş bir silah her an ve kolaylıkla intihar, ölüm ve yaralamalara neden olabilir. 2003'te ABD'de yapılan bir çalışmada, **evde bir silah bulundurulmasının ev halkından bir kişinin cinayet, intihar veya kaza sebepleriyle ölmesi tehlikesini %41 oranında artırdığını** göstermiştir.
4. Öfke düzeyi yüksek olan, öfke denetimi sağlayamayan ve güvenlik nedeniyle silah taşıyan bir kimse, trafikte, evde, işyerinde bir öfke nöbeti sırasında silahına kolaylıkla davranabilir.
5. Alkol, öfke kontrol, madde bağımlılığı, psikolojik rahatsızlıklar gibi problemler yaşayan insanlar hiçbir gerekçeyle silahlanmamalıdır. Trafik gibi stress düzeyi yüksek, alkollü eğlence mekanları gibi duygusal patlamaların alkolün etkisiyle çok yaşandığı mekanlarda silah bulundurulmamalıdır.

Ayhan AKCAN: 1650 vaka üzerinde; öfke düzeyinde yaptığımız bir çalışmada % 45 civarında öfkesini içe yansıtma eğilimi ön plana çıktı. %30 civarında öfkesini kontrol etmekte problem yaşamak, %30 civarında da öfkesini dışa yansıtma eğilimi problemi öne çıkıyor. Bu durum bile, tek başına, silah ruhsatı için başvuranların yaklaşık her üç kişiden birinin ileride hem intihar edebileceğini, hem adam öldürme ve adam yaralama suçlarını işleyebileceğini göstermektedir. (Uluslararası Bireysel Silahsızlanma Sempozyumu'nda sunulan tebliğden, bkz. Bireysel Silahsızlanma, Umut Vakfı Yayınları, 2004, syf. 26)

Özcan KÖKNEL: "Silah insanı tehlikeli bir durumda koruyabilir" inancı var. Ama burada **tehlikeli durumu değerlendiren, o kişinin kendi ruhsal yapısı. Biliyorsunuz ki insanın ruhsal yapısı bu değerlendirmeleri subjektif olarak yapabilir. Yani kendince tehlike olarak gördüğü kişiye, duruma, ortama göre silaha sarılabilir, -kendince- bunun altını çizmekte yarar var. Çünkü birçok endişeli kişi en ufak bir bakışı, bir gülüşü bile kendine, yakınına, sevgilisine, karısına karşı bir tehdit işareti olarak kabul eder ve "silah koruyabilir, silah korur" düşüncesiyle gözünü kırpmadan birini vurabilir.** Böylece güvensizliğini de gidermiş olur. Ama beraberinde birçok sorun –nitekim bizim toplumda da meydana gelen birçok cinayetin altında bu tür şeyler yer alıyor- bu yanlış yorumla ortaya çıkar. Genel olarak ülkemizde yapılan anketler de bunu gösteriyor; Güneydoğu'da, Karadeniz'de, kırsal yörelerde yaşayan erkekler silah taşımamın yaşamı sürdürmek için mutlak gerekli olduğuna inanıyorlar. (Uluslararası Bireysel Silahsızlanma Sempozyumu'nda sunulan tebliğden, bkz. Bireysel Silahsızlanma, Umut Vakfı Yayınları, 2004, syf. 13)

Armağan Y. SAMANCI: 2000 yılında yapılan bir araştırma var. Silahlı intiharlarda silahların çoğu, evden geliyor. Demek ki, **evde bulunan bir silah intihara meyilli insanlar için büyük bir risk faktörü. Silah ruhsatı alanlarda suç işleme oranı, silah ruhsatı talebi reddedilenlere göre daha fazla.** Yani silah ruhsat talebini reddettiğiniz zaman o insan silah alanlara göre çok daha az suç işliyor. **Saldırgan, kişilik bozukluğu olan ve alkol, madde kullananlarda silah sahibi olma eğilimi daha fazla.** silah sahibi olmak isteyenler farklı kişilik özelliğine sahip insanlar ve bunlar silahı korunmak amacıyla almıyorlar çoğunlukla. Başka amaçları, kişilik özellikleri, kişilik problemleri dolayısıyla alıyorlar. Ve silah eğilimi olmayanlarda, yani silah almayan siz, biz gibi insanlarda psikopatik öğeler daha düşük. Silah alma eğilimi olanlarda ise psikiyatrik problemler daha fazla. ... Silah alma eğilimiyle olumlu kişilik özellikleri arasında ters bir orantı vardır. Bence sivil yaşamda silahlanmayla baş etmenin bir yolu da silah almanın doğal bir insan davranışı olmadığına toplumsal olarak fark ettirilmesidir. *(Uluslararası Bireysel Silahsızlanma Sempozyumu'nda sunulan tebliğden, bkz. Bireysel Silahsızlanma, Umut Vakfı Yayınları, 2004, syf. 18)*